

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 46. Insequentium Calamitatum origo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](#)

pita, tractatus de invocatione Sancto-Sæc. XVII.
 rum, de articulis controversis Lutheranis inter & Calvinistas, necnon librum de reformatione in Hassia, & de colloquio Pragensi. Edidit insuper tractatum de judice controversiarum præter commentarium in Habacuc: Alter erat Joannes Gordonius patria Scotus, qui a Jacobo I. in Angliam evocatus, Salisburiensis Decanus creabatur, ubi etiam mortalitatem exuit, postquam latino sermone suum *tortum retortum Juliano-Papismum*, necnon assertiones theologicas pro *vera veræ Ecclesiæ nota*, Anglice vero librum de *felicitate Angliae sub Jacobo I.* & tractatum de *ceremoniis Ecclesiæ Anglicanæ typis vulgaverat.*

§. XLVI.

Insequentium calamitatum origo.

Annus hic, istius saeculi vigesimus, motuum, malorumque multitudine, & calamitatum diversitate, si quis alius praecedentium, inauspicatus fluixerat: Flagrabat communis belli incendio universa Germania, impune grassabatur aliena usurpandi libido, Sacra profanis miscendi cupiditas, & promiscua adversus legitimos Principes rebellandi libertas: inter jura belli censebatur inhumana in innoxios crudelitas,

Sæc. XVII. tas, cædium, rapinarum & incendio.
A.C. 1620 rum opportunitas, necnon dolosa ma-
chinandi ac quævis nefanda perpetrandi
licentia. Tot autem malorum origi-
nem, progressum & exitum ponderare
rerum temporisque depositus ordo. Quem
vero latet, quod omnium turbarum
caussa extiterit religionis dissensio, au-
thores vero motuum fuerint sectarum
fautores: nova enim, ac ideo falsa
doctrina inimica est disciplinæ Evange-
licæ: inde orta est animorum aversio,
subditorum a Dominis, membrorum a
suo Capite defectio, & denique Regum
contemptus, ac regnum eversio; non
enim hæresis ullum Principem suo in
folio securum relinquit, cumque Reli-
gio magnam Reipublicæ partem consti-
tuat, rebellis, turbulentæ & sanguina-
ria hæreticorum indoles nunquam sa-
tiatur, nisi coronatos etiam vertices,
si ejus progressibus sece opponunt, im-
placabili furore evertant, & Monarchi-
cum Regimen in Democraticum com-
mutent, prout demonstraverat Herma-
nus Chunradus (*). Hoc idem testan-
tur præsenti ævo Imperium Germani-
cum, Bohemiæ & Hungariæ Regna,
totque aliæ Provinciæ Ferdinando le-
gitimo

(*) Ejus oratio parænetica in progressu hu-
jus libri legitur.

gitimo suo Principe ac Monarcha per Sæc. XVII.
 hosce Sectarios orbatæ. Præcinebat A.C. 1619.
 Lutherus, suis inculcans, Cæsari non
 esse obediendum, si hic Pontificis caus-
 sam tueri, novumque Evangelium de-
 bellare vellet (*). Ut autem tam Cæ-
 sar, quam alii Principes denegatæ o-
 bedientiæ injuriam ulciscendo impo-
 tes fierent, in Novatorum schola tri-
 tum erat dogma: *Catholicis & præcipue Ecclesiasticis opes, bona, ac ditiones esse dolis & armis eripiendas*, utque usurpa-
 tis opibus cautum foret, simulque ini-
 qui usurpatores a lege repetundarum
 securi essent, *Cæsarem, ceterosque Principes Catholicos de violata conscientiæ li-
 bertate esse incusandos*, ac sub hoc obtentu-
 simul eo adigendos, ut initis eorum arbit-
 ratu pacis hæc bona usurpatoribus cedant,
 vel si reclamare voluerint, tunc adhibita
 armorum vi metuque ad assensum compellan-
 tur. Hac ratione extortam fuisse pa-
 cem Passaviensem, aliaque ejusdem
 generis decreta, prioris & præsentis
 fæculi loquuntur monumenta: Verum
 farta Cæsaris auctoritate nondum satis
 sectæ suæ, opibusque ablatis cautum
 esse credidere, accidere igitur opor-
 tuit sacratam quoque Cæsareæ Maje-
 statis potentiam: Cæsar igitur urgen-
 dus

(*) Tom. V. Genens. Germ. p. 297.

Sæc. XVII. dus erat, ut jurisdictionem suam ad
A. C. 1620. Sectarios etiam derivet, Aulicum suum
Senatum reformet, aliamque judicii formam instituat, ni velit, armis debellandus, atque ad cuncta, quæ libuerint, concedenda vi compellendus, tandemque dominationis Majestatisque suæ virtus si frangi nequit, saltem infirmando erit. Ex hoc torculari expressæ fuerunt a Bohemis Majestatis literæ, quarum favorem hi ultra sensus sui limites studiose ideo extenderunt, ut naçō quirandi obtentu seditionem concitare, & in rebellionis societatem omnes ferme subditos congregare valerent: ex hisce fontibus scaturiebant bella civilia, arma Correspondentium, Bohemorum contumacia, Hungarorum motus, & Austriacorum rebellio, necnon Cæsareæ, Regiæque auctoritatis contemptus, ac denique abominanda Ferdinandi legitimi Regis exauktoratio, ad quam æque, atque ad funestum hoc bellum, ejusque pedissequas cædes, rapinas, vastationes, incendia, civiles discordias, atque inimicitias facem subdidere Sectariorum Ministelli præcipue Calvinistæ; hi enim molestissimi Susurrones bellique Buccinatores seditionis suis consiliis & concionibus Principes suos ad arma, & populum ad seditionem contra Cæsarem, Regem, & Catholi-

tholicos & præsertim Ecclesiasticos se- Sæc. XVII.
 dulo concitabant, prout ipse Ferdinandus Cæsar sæpius conquestus est. Hi A. C. 1620.
 tam funesti belli promotores exstitere,
 hi Martis classicum cecinerunt; horum
 convitia aperuerunt injuriis despectam
 Cæsaris Majestatem, depressoſtunt Au-
 ſtiacæ dignitatis fastigium, quod eo
 magis declinare credebant, quo poten-
 tius, intruso Friderico, Regiam ac
 poſtea Imperatoriam Majestatem Fer-
 dinando eripere niterentur. Huc col-
 limabant Jenensium & Wirtembergens-
 ium Prædicantium judicia, quibus de-
 clararunt, nefas esse, ut Principes Pro-
 testantes in cauſſa Bohemica Cæſari
 opem ferant; huc spectabant itidem
 poffima Ludovici Camerarii consilia,
 quibus fortuna & genere ferocem juve-
 nem Fridericum ad illicitam alieni Re-
 gis cupidinem illexit, & non minus An-
 haltini Principis consilia calamo, astu,
 ope & opera adjuvit (*), ut luculenter
 Heidelbergenſis & Anhaltinæ Cancel-
 lariæ monumenta teſtantur, quæ ſi quis
 mente a partium ſtudio aliena pervol-
 verit

(*) Vide ejusdem Camerarii epiftolas nec-
 non Fabii Hercynini Rhebarbarum ejusdem-
 que Tubum Gallilæanum edit. ann. 1625. nec-
 non Windeckii traſtatum de Theologia Ju-
 leconsulorum Colon. edit.

Sæc. XVII. verit, talpa cæcior sit, nisi hujus belli
A.C. 1620. caussam a Calvinianæ & Lutheranæ
sectæ fautoribus infano Religionis fanatico, necnon implacabili in Catholicos Principes odio accensis repetat.
Facebat igitur, nescio quis, insulsus Author, qui anno Christi 1647. *Considerationem caussarum belli in Bohemia extorti* edidit, & Catholicorum Tyrannidem potissimum in caussa suis ostendere fategit: cum tamen nullum omnino ex Bohemis ceterisque Protestantibus vel a Cæsare, Rege, Principe, aut Catholicis prius vexatum, quin ante ad hanc vexationem sua petulantia, aut iniqua usurpatione, postulatis, vel violentiis ansam dedissent, ostendere potuerit: certe nullus alio pacto Catholicos tanquam hujus belli auctores insimulare valebit, nisi quia Calvini & Lutheri secta adhuc in cunis vagiente Catholici Principes erga hosce Sectarios nimis indulgenter egerunt, eosque in suis Regnis tolerarunt. Queruntur equidem præcipue Calvinistæ de turbato sectæ suæ usu, accumulant gravamina, armis vastatas deplorant Regiones; reticent tamen ipsi iniquas artes, quibus sectam intruserunt, qua violentia primi Catholicis bona eripuerunt, seditiones concitarunt, & innoxium sanguinem saepe profuderunt: læserunt hi

hi tamdiu Catholicorum patientiam, Sæc. XVII.
donec & illam in furorem convertere ne- A. C. 1620.
cesserit: nec prius quievere, quam
ex amicis sibi adversarios redderent,
qui necessario defensionis jure ipsis vi-
cem rependerent, & tum ipsis in more
positum fuit, de injuriis sibi illatis con-
queri, malorum caussam in eos, quos
primo gravissime læserunt, conjicere, &
integrös querelarum libros in vulgus
spargere, cauto tamen silentio contu-
melias, injurias, mala & violentias
prætermittere, quas ipsi prius largis-
sima mensura aliis intulerunt.

§. XLVII.

*Oratio de auctoritate Regum & Prin-
cipum contra Protestantium mo-
limina afferenda, & de cauf-
sis bellorum in Europa.*

Jam ante decennium Hermanus Chun-
radus Baro Fridenburgensis, ac E-
ques auratus futuri hujus belli caussam
ex immodico Protestantium Monarchias
evertendi studio derivabat, oratione
sat efficaci hanc in rem edita; illam
ergo, ne Protestantes deinceps Catho-
licos bellici hujus incendii auctores ca-
lumniari audeant, huc reserre, haud
inutile erit; Illius autem tenor est se-
quens: „Principio quidem totam Euro-

Hist. Eccles. Tom. LVI. L1 „pam,